

Date: 27th October-2025

**BOSHLANG'ICH TA'LIMDA RUS TILINI O'QITISHDA INTERFAOL O'YIN
TEXNOLOGIYALARINING O'RNI**

Sharapova Muxtabarxon Baxtiyarovna

9-IDUM boshlang'ich sinf o'qituvchisi

Annotatsiya: Ushbu maqolada boshlang'ich sinflarda rus tilini o'qitishda interfaol o'yin texnologiyalaridan foydalanishning ahamiyati, ularning o'quvchilar nutq faoliyatini rivojlantirishdagi roli hamda dars samaradorligiga ta'siri yoritilgan. Maqolada o'yin faoliyati orqali o'quvchilarda rus tiliga bo'lgan qiziqishni oshirish, kommunikativ ko'nikmalarni shakllantirish va mustaqil fikrlashni rivojlantirish bo'yicha metodik tavsiyalar keltirilgan.

Kalit so'zlar: interfaol metod, o'yin texnologiyasi, boshlang'ich ta'lim, kommunikativ yondashuv, motivatsiya, rus tili, kreativ fikrlash.

Abstract: This article discusses the importance of using interactive game technologies in teaching the Russian language in primary grades, their role in developing students' speech activity and their impact on the effectiveness of the lesson. The article presents methodological recommendations for increasing students' interest in the Russian language, forming communicative skills and developing independent thinking through game activities.

Keywords: interactive method, game technology, primary education, communicative approach, motivation, Russian language, creative thinking.

Аннотация: В статье рассматривается значение использования интерактивных игровых технологий в обучении русскому языку в начальных классах, их роль в развитии речевой активности учащихся и влияние на эффективность урока. Представлены методические рекомендации по повышению интереса учащихся к русскому языку, формированию коммуникативных навыков и развитию самостоятельного мышления посредством игровой деятельности.

Ключевые слова: интерактивный метод, игровые технологии, начальное образование, коммуникативный подход, мотивация, русский язык, творческое мышление.

Bugungi kunda ta'lim tizimida o'qitish jarayonini zamon talablari asosida tashkil etish, o'quvchilarning faolligini oshirish va mustaqil fikrlashini rivojlantirish muhim vazifalardan biridir. Ayniqsa, chet tillarini, jumladan rus tilini o'rgatishda interfaol o'yin texnologiyalaridan foydalanish o'quv jarayonining samaradorligini oshiradi. Boshlang'ich sinf o'quvchilari yosh xususiyatlariga ko'ra o'yin orqali bilim olishga moyil bo'lganliklari sababli, o'qituvchi darsni o'yin shaklida tashkil etsa, o'quvchilarning darsga bo'lgan qiziqishi ortadi va til materialini tezroq o'zlashtiradi.

Boshlang'ich sinflarda rus tilini o'qitish jarayonida interfaol o'yin texnologiyalari o'quvchilarning nutq faoliyatini faollashtirish, tinglab tushunish, so'z boyligini

Date: 27th October-2025

kengaytirish, grammatik ko'nikmalarni shakllantirish va ijodkorlikni rivojlantirishda samarali vosita hisoblanadi[4].

1. O'yin texnologiyalarining o'quv jarayonidagi o'rni

O'yin texnologiyasi o'quvchini o'rganish jarayonining faol ishtirokchisiga aylantiradi. O'yinlar orqali o'quvchi o'qituvchi bilan ham, tengdoshlari bilan ham muloqotda bo'ladi. Bu esa ularning ijtimoiylashuviga, mustaqil fikrlashiga va tilni tabiiy muhitda qo'llash ko'nikmalarini rivojlantiradi.

Masalan, "Kim tez topadi?", "Tovushni top!", "Rasmni tavsifla", "Kichik suhbatlar", "Tarjima zanjiri" kabi o'yinlar o'quvchilarning nutq faolligini oshiradi. Bunday o'yinlarda o'quvchi so'z va gap tuzish, to'g'ri talaffuz qilish, fikrini izchil ifodalashni o'rganadi.

2. Interfaol metodlarning turlari va ularning samaradorligi

Boshlang'ich sinflarda o'yin texnologiyalarini interfaol metodlar bilan uyg'unlashtirish eng samarali natija beradi. "Aqliy hujum", "Klaster", "Zanjirli so'z", "Rol o'ynash" kabi usullar o'quvchilarni faol fikrlashga undaydi.

Masalan, "Rol o'ynash" metodida o'quvchilar turli hayotiy vaziyatlarni sahnalashtirib, real muloqot muhiti yaratadilar. Bu usul orqali o'quvchi rus tilida erkin so'zlashishni, fikr almashishni o'rganadi.

3. O'yin faoliyatining psixologik va pedagogik jihatlar

O'yin faoliyati o'quvchining diqqatini jamlash, eslab qolish qobiliyatini oshirish, ijodiy tafakkurini rivojlantirishga xizmat qiladi[1]. Shu boisdan har bir darsda o'yin elementlaridan foydalanish o'quvchilarning til o'rganish motivatsiyasini kuchaytiradi. O'yinlar nafaqat darsni qiziqarli qiladi, balki o'quvchilar o'rtasida do'stona muhitni ham shakllantiradi.

4. Amaliy tavsiyalar.

✓ Har bir darsda kamida bitta o'yin elementi qo'llanishi tavsiya etiladi. O'yinlar yosh xususiyatlari va dars mavzusiga mos tanlanishi kerak.

✓ Baholash jarayonida o'yin natijalaridan foydalanish o'quvchilarning rag'batini oshiradi.

✓ Multimedia vositalari, interfaol doska va ta'limiy ilovalardan foydalanish o'yinlarni yanada samarali qiladi.

Boshlang'ich sinflarda rus tilini o'qitishda interfaol o'yin texnologiyalaridan foydalanish ta'lim sifatini oshirish, o'quvchilarda ijobiy motivatsiyani shakllantirish va muloqotga kirishish ko'nikmalarini rivojlantirishning muhim omilidir. O'yin asosidagi darslar o'quvchini faol ishtirokchi sifatida jalb etadi, rus tilini o'rganishga ijobiy munosabatni shakllantiradi.

O'qituvchilarning o'z faoliyatida innovatsion, interfaol va o'yin texnologiyalarini uyg'un qo'llashi ta'lim jarayonini zamonaviylashtirishning muhim omilidir. Bunday yondashuv o'quvchilarning faolligini oshiradi, ularda mustaqil fikrlash, ijodkorlik va kommunikativ malakalarni rivojlantiradi. Shu bois har bir pedagog zamonaviy texnologiyalarni o'z ish faoliyatiga tatbiq etishga intilishi lozim.

Date: 27th October-2025

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Yo'ldosheva, D. (2020). Boshlang'ich ta'limda chet tillarni o'qitish metodikasi. Toshkent: TDPU nashriyoti.
2. Karimova, N. (2021). Interfaol o'yin texnologiyalarining ta'limdagi o'rni. Toshkent: Fan va texnologiya.
3. G'aniyeva, M. (2022). "Chet tili darslarida o'yin metodlaridan foydalanishning afzalliklari". Boshlang'ich ta'lim jurnali, №4.
4. Jalilova, S. (2023). Rus tili o'qitish jarayonida kommunikativ yondashuv. Samarqand: Innovatsiya nashriyoti.
5. Federal State Educational Standard (FGOS, Rossiya, 2020). Metodika obucheniya russkomu yazyku v nachalnoy shkole. Moskva.

